

נדורים טו

קונם שאני ישן, שאני מדבר, שאני מהלך, האומר לאשה קונם שאני משמשך - הרי זה בלא יחל דברו.

קונם עיני בשינה היום אם אישן למחר	קונם עיני בשינה היום אם אישן למחר	
רבי נחמן ישן היום, ולא חיישין שמה ישן למחר	רבי יהודה אמר רב אל ישן היום שמא ישן למחר	
אבל באיסור מזדהר		ההבדל לפי רב יהודה

קושיות על רב יהודה

קושי 1: תנן: **קונם שאני ישן, שאני מהלך, שאני מדבר וכו' ;**
שלב 1: היכי דמי? אילימא כדקתני שאני ישן, מי הוי נדרא? והתנן: **חומר בשבועות, שהשבועו' חלות על דבר שיש בו ממש ועל דבר שאין בו ממש, מה שאין כן בנדורים ; ושינה דבר שאין בו ממש הוא! אלא דאמר קונם עיני בשינה**

שלב 2: ואי דלא יהיב שיעורא, מי שבקינן ליה עד דעבר איסור בל יחל? והא"ר יוחנן: שבועה שלא אישן שלשה ימים - מלקין אותו וישן לאלתר!
אלא דאמר קונם עיני בשינה למחר אם אישן היום, הא אמרת: כל באסוריה מזדהר!
אלא פשיטא דאמר קונם עיני בשינה היום אם אישן למחר,
שלב 3- הקושי: ואי לא ניים היום, כי ניים למחר מאי בל יחל דברו איכא?
אלא לאו בדניים, אלמא איתיה דניים, ותיובתא דרב יהודה!

תירוץ 1: כי קתני - דאי ניים.

תירוץ 2: רבינא אמר: לעולם כדקתני, ומאי בל יחל? מדרבנן.

קושי: ומי איכא בל יחל מדרבנן?

תירוץ: אין, והתניא: **דברים המותרין ואחרים נהגו בהן איסור, אי אתה רשאי להתירן בפניהם,**

שנאמר: א"ר יחז' אכרו.

קושי 2: תנן: **שאת נהנית לי עד הפסח אם תלכי לבית אביך עד החג, הלכה לפני הפסח - אסור' בהנאתו עד הפסח ;**

דיוק מהמשנה: הלכה לפני הפסח - אסורה, לא הלכה - לא!
תירוץ: א"ר אבא: הלכה לפני הפסח - אסורה ולוקה, לא הלכה - אסורה בעלמא.

קושי 3: אימא סיפא: **אחר הפסח - בבל יחל דברו ;** ואי דלא איתנהני לפני הפסח מי איכא בל יחל? אלא פשיטא דאיתנהני, אלמא מיתנהני ותיובתא דרב יהודה!
תירוץ: כי קתני, דאי איתנהני הרי זה בבל יחל דברו.

קושי 4: תנן: **שאת נהנית לי עד החג אם תלכי לבית אביך עד הפסח, הלכה לפני הפסח - אסורה בהנאתו עד החג, ומותרת לילך אחר הפסח ;**

דיוק מהמשנה: הלכה - אסורה, לא הלכה - לא!
תירוץ: אמר רבא: הוא הדין דאפילו לא הלכה אסורה, הלכה - אסורה ולוקה, לא הלכה - אסורה בעלמא.

קושי 5: מיתיבי: **ככר זו עלי היום אם אלך למקום פלוני למחר, אכל - הרי זה בבל ילך!**
תירוץ: מי קתני אוכל? **אכל** קתני, דכי אכל הרי זה בבל ילך.

קושי 6: הלך - הרי זה בבל יחל דברו ; מהלך לא, וקשיא לרב יהודה!
תירוץ: אמר לך רב יהודה: ה"ה דליתני מהלך, איידי דקתני רישא אכל דלא מיתני ליה אוכל, תני סיפא הלך.